

Българска народна банка

16 март 2009 г.

12:00 ч.

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ, ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА

ДЕКЕМВРИ 2008 г.

Българската народна банка започва публикуването на тримесечна статистика за застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества¹.

С публикуването на тази информация БНБ продължава своята работа по статистическото обхващане на небанковия финансов сектор. През 2006 г. бе публикувана първата тримесечна информация за лизинговите дружества, през февруари 2008 г. за инвестиционните фондове, а през януари 2009 г. беше представена статистиката на дружествата, специализирани в кредитиране.

Статистическата информация за небанковия финансов сектор се използва за икономическия и паричен анализ, за анализа на финансовата стабилност, за изготвянето на други статистически данни, както и във връзка с изпълнението на ангажиментите на БНБ като член на Европейската система на централните банки.

Приложените данни обхващат застрахователните компании, които са включени в подсектора на застрахователните компании и пенсионните фондове (S.125) и са част от сектора на финансовите корпорации (S.12)².

* * *

Активите на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества, които осъществяват дейност в България възлизат на 2 603.5 млн. лв. към 31.12.2008 г.³. Техният размер се увеличава с 375.3 млн. лв. (16.8%), в сравнение с 31.12.2007 г. (2 228.2 млн. лв.). Спрямо 30.09.2008 г. те се увеличават със 102.7 млн. лв. (4.1%) от 2 500.8 млн. лв. до 2 603.5 млн. лв. към края на 2008 г.

Активите на застрахователните дружества, извършващи животозастраховане се увеличават с 3.6 млн. лв. (0.4%) от 897 млн. лв. към 30.09.2008 г. до 900.6 млн. лв. към 31.12.2008 г. Средствата на застрахователните дружества, извършващи общо застраховане се увеличават с 95.1 млн. лв. (6.1%) от 1 550.6 млн. лв. към 30.09.2008 г. до 1 645.7 млн. лв. към 31.12.2008 г.

¹ Разделянето на дружествата по видове е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за застраховането и чл. 91 от Закона за здравното осигуряване.

² European System of Accounts, ESA'95.

³ Предварителни данни.

АКТИВИ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ, ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА

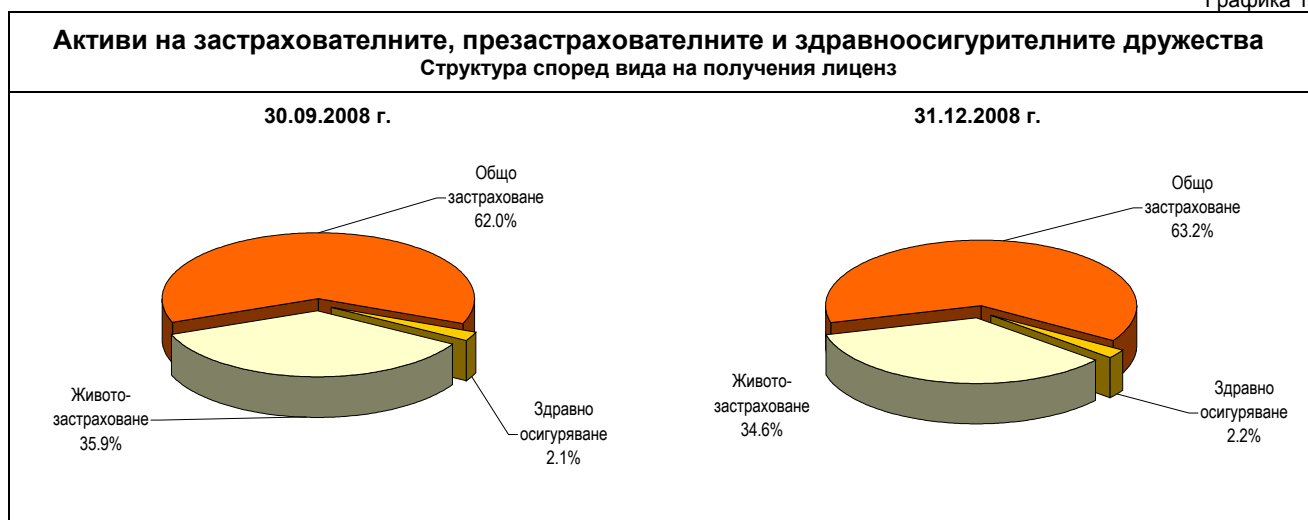
(млн. лв.)

Вид дружество	31.XII.2007 г.		31.III.2008 г.		30.VI.2008 г.		30.IX.2008 г.		31.XII.2008 г.	
	Брой дружества	Активи	Брой дружества	Активи	Брой дружества	Активи	Брой дружества	Активи	Брой дружества	Активи
Застрахователни, презастрахователни и здравноосигурителни дружества – общо	54	2,228.2	54	2,260.2	56	2,406.9	58	2,500.8	59	2,603.5
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	18	803.6	18	816.8	18	865.5	18	897.0	18	900.6
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	21	1,379.5	21	1,395.8	22	1,490.1	23	1,550.6	23	1,645.7
Здравноосигурителни дружества	15	45.2	15	47.6	16	51.3	17	53.2	18	57.2

Източник: БНБ, предварителни данни

Застрахователните дружества, извършващи общо застраховане имат най - висок относителен дял (63.2%), спрямо общия размер на активите на **застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества** към 31.12.2008 г., при 62% към 30.09.2008 г. и 61.9% към 31.12.2007 г. **Застрахователните дружества, извършващи животозастраховане** представляват 34.6% от общата сума на активите към 31.12.2008 г., при относителен дял от 35.9% и 36.1%, съответно към 30.09.2008 г. и към 31.12.2007 г.

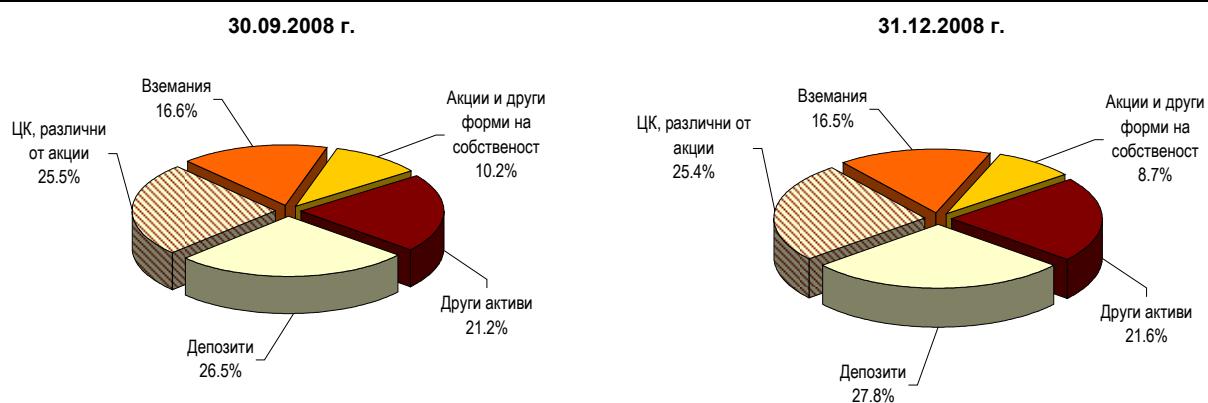
Графика 1

Източник: БНБ

По отношение на **инструментите**, включени в активите на **застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества**, най-голям относителен дял към 31.12.2008 г., в общата сума имат **депозитите** – 27.8%, при 26.5% към 30.09.2008 г., **ценните книжа, различни от акции** – 25.4%, при 25.5% към 30.09.2008 г. и **вземанията** – 16.5%, при 16.6% към 30.09.2008 г. **Депозитите** се увеличават с 58.7 млн. лв. (8.8%) до 722.6 млн. лв. към 31.12.2008 г., спрямо 30.09.2008 г., **средствата на ценните книжа, различни от акции** се увеличават с 26 млн. лв. (4.1%) до 662.5 млн. лв. и **средствата в други активи** нарастват с 5.7 млн. лв. (2%) до 295.6 млн. лв. Активите в **акции и други форми на собственост** към 31.12.2008 г. намаляват с 27.9 млн. лв. (10.9%) до 227.6 млн. лв., при 255.4 млн. лв. към 30.09.2008 г.

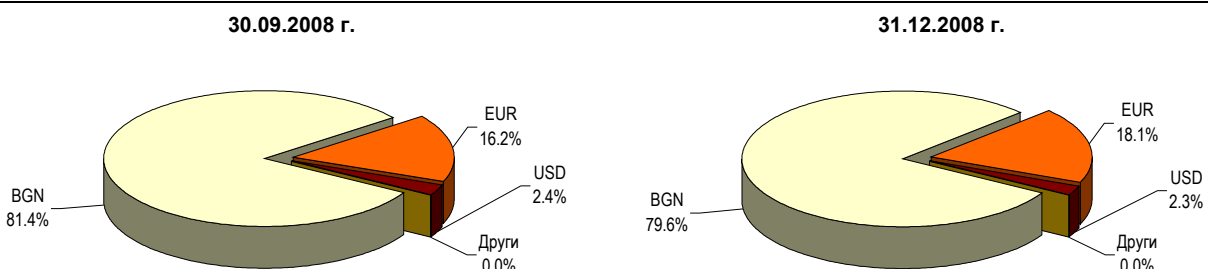
Активи на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества Структура по инструменти

Източник: БНБ

Във **валутната структура** на активите на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества към 31.12.2008 г., основно значение имат тези, деноминирани в български лева - 79.6%, при 81.4% към 30.09.2008 г. и в евро - 18.1%, при 16.2% към 30.09.2008 г. Средствата, деноминирани в щатски долари представляват 2.3% от общия размер на активите към 31.12.2008 г., като тяхната стойност намалява с 1.6 млн. лв. (2.7%) от 60.7 млн. лв. към 30.09.2008 г.

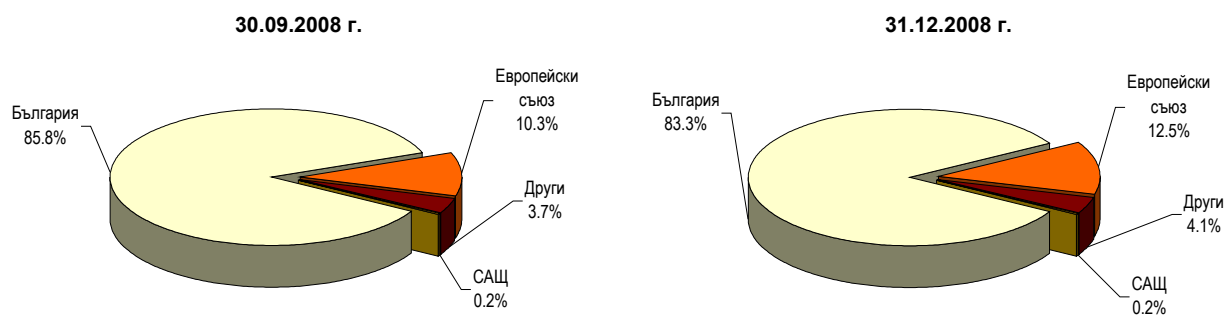
Активи на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества Структура по валути

Източник: БНБ

Географската структура на активите на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества е ориентирана предимно към местния пазар, където към 31.12.2008 г. са съсредоточени 83.3% от инвестициите, спрямо 85.8% към 30.09.2008 г. В сравнение с 30.09.2008 г. инвестициите в България се увеличават с 21.5 млн. лв. (1%) до 2 167.5 млн. лв. към края на 2008 г. Към 31.12.2008 г. средствата, инвестирани в страните от Европейския съюз се увеличават с 66.5 млн. лв. (25.8%) до 324.2 млн. лв., при 257.7 млн. лв. към 30.09.2008 г.

Активи на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества Географска структура

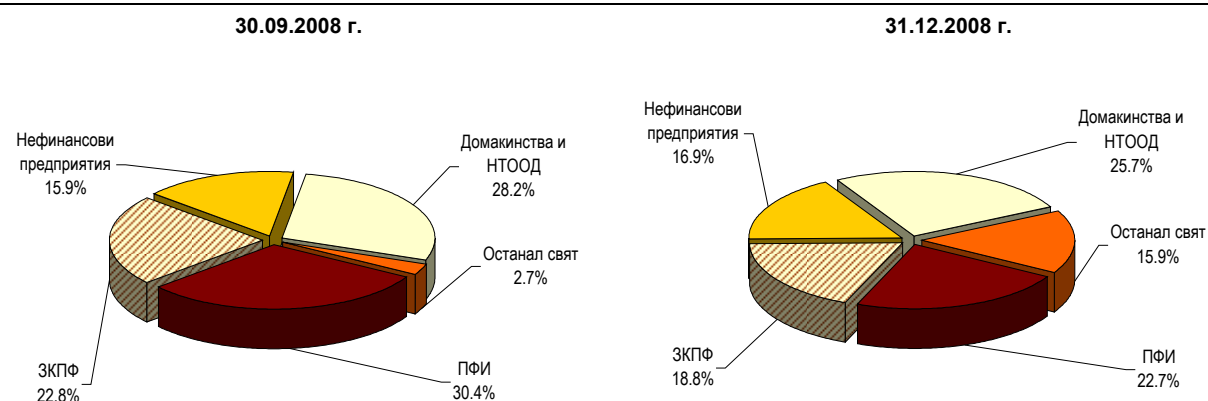
Източник: БНБ

Пасивите на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества, към 31.12.2008 г. са 2 603.5 млн. лв. По отношение на инструментите, включени в пасивите на дружествата, най-значително се увеличават *застрахователните технически резерви*. Тези средства нарастват с 89.5 млн. лв. (7.5%) до 1 277.2 млн. лв. към 31.12.2008 г., от 1 187.7 млн. лв., към 30.09.2008 г. Размерът на *собствения капитал* достига 902.5 млн. лв. към 31.12.2008 г., което представлява увеличение от 19.3 млн. лв. (2.2%), спрямо сумата от 883.2 млн. лв. към 30.09.2008 г. Към 31.12.2008 г. *други пасиви* намаляват с 8.9 млн. лв. (3.3%) до 265.8 млн. лв. от 274.7 млн. лв. към 30.09.2008 г.

С най-голям относителен дял в общата сума на пасивите към 31.12.2008 г. са *застрахователните технически резерви* – 49.1%, при 47.5% към 30.09.2008 г. *Собственият капитал* представлява 34.7% от размера на пасивите към края на 2008 г., спрямо 35.3% към 30.09.2008 г., а дела на *други пасиви* е 10.2% към 31.12.2008, при 11% към 30.09.2008 г.

По отношение на *институционалните сектори*, включени в пасивите на *застрахователните технически резерви* към 31.12.2008 г., най-голям относителен дял в общата сума, имат пасивите на *домакинствата и НТООД* – 25.7%, при 28.2% към 30.09.2008 г., пасивите на *парично-финансовите институции* – 22.7%, при 30.4% към 30.09.2008 г. и пасивите на *застрахователните компании и пенсионни фондове* – 18.8%, при 22.8% към 30.09.2008 г. Пасивите на *нефинансовите предприятия* към 31.12.2008 г. представляват 16.9% от общия размер на техническите резерви.

Застрахователни технически резерви Структура по институционални сектори

Източник: БНБ

Към 31.12.2008 г. пасивите на *нефинансовите предприятия*, включени в *застрахователните технически резерви* са 215.7 млн. лв., като се увеличават с 26.5 млн. лв. (14%) от 189.1 млн. лв. към 30.09.2008 г. Пасивите на *парично–финансовите институции*, към 31.12.2008 г., намаляват със 71.5 млн. лв. (19.8%) до 289.8 млн. лв., а пасивите на *застрахователните компании и пенсионни фондове (ЗКПФ)* се понижават с 29.7 млн. лв. (11%) до 240.6 млн. лв. към края на 2008 г.

* * *

Приложения: Активи на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества – общо; Активи по инструменти и валута; Активи по инструменти и географска структура; Активи по инструменти и институционални сектори; Пасиви по инструменти и валута; Пасиви по инструменти и институционални сектори.

Пълният комплект от таблици, съдържащи данни за застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества в България, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Други финансови институции/ Застрахователи, презастрахователи и здравноосигурителни дружества*.

* * *

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1, СОФИЯ 1000

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnbank.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg>

ПРИЛОЖЕНИЯ

Таблица 1
(млн. лв.)

АКТИВИ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ, ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛИ И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ДРУЖЕСТВА Структура по инструменти и валути	31.12.07 г.	31.03.08 г.	30.06.08 г.	30.09.08 г.	31.12.08 г.
По инструменти	2,228.2	2,260.2	2,406.9	2,500.8	2,603.5
Парични средства в каса (AF.21)	21.4	16.2	17.9	20.5	34.5
Депозити (AF.22 + AF.29)	643.8	588.9	626.6	663.9	722.6
Предоставени кредити (AF.41 + AF.42)	62.5	60.8	47.2	51.0	47.9
Ценни книжа, различни от акции (AF.33)	528.8	574.9	608.9	636.5	662.5
Акции и други форми на собственост (AF.51)	214.7	209.0	275.2	255.4	227.6
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове)	157.9	142.6	149.5	128.6	100.7
- Други форми на собственост*	56.7	66.4	125.7	126.8	126.9
Инвестиционни имоти (AN.221)	101.5	102.5	91.6	113.9	126.0
Финансови деривати (AF.34)	8.6	15.0	0.6	0.5	0.8
Нефинансови активи (AN)	64.0	62.6	56.3	54.1	57.3
Вземания (AF.62)	356.9	390.3	380.0	415.2	428.9
- От преки застрахователни, здравноосигурителни операции	335.3	369.9	366.5	404.5	415.1
- От презастрахователни операции	21.6	20.4	13.5	10.7	13.8
Други активи (AF.7)	226.1	240.1	302.6	289.8	295.6
По валути	2,228.2	2,260.2	2,406.9	2,500.8	2,603.5
BGN	1,829.3	1,854.7	1,970.8	2,035.9	2,072.4
EUR	338.8	349.8	381.9	404.0	471.9
USD	60.0	55.5	54.0	60.7	59.0
Други	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2

Източник: БНБ, предварителни данни

Забележка: *Включва дялови участия в капитала на дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия и участия в инвестиционни пулове.

Таблица 2
(млн. лв.)

АКТИВИ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ, ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛИ И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ДРУЖЕСТВА Структура на портфейла от ценни книжа*	31.12.07 г.	31.03.08 г.	30.06.08 г.	30.09.08 г.	31.12.08 г.
По групи страни	686.6	717.4	758.2	765.0	763.1
България	543.0	505.7	519.3	499.2	492.0
Европейски съюз	136.1	201.2	225.6	252.1	245.0
Други страни	2.8	4.4	5.5	7.5	20.4
САЩ	3.9	5.3	7.2	5.6	5.3
Руска федерация	0.8	0.7	0.6	0.5	0.5
По институционални сектори	686.6	717.4	758.2	765.0	763.1
Нефинансови предприятия (S 11)	101.9	96.1	100.9	85.8	69.6
Централна банка (S 121)	17.4	21.7	23.0	22.3	22.6
Други ПФИ (S 122)	36.4	36.6	39.1	39.3	44.4
Други финансови посредници (S 123)	73.2	68.3	72.8	67.2	54.4
Финансови предприятия със спомагателна дейност (S 124)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове (S 125)	30.8	32.8	34.1	34.1	35.0
Държавно управление (S 13)	283.3	250.2	249.4	250.5	266.0
Сектор <i>Останал свят</i> (S 2)	143.6	211.7	238.9	265.7	271.2

Източник: БНБ, предварителни данни

Забележка: *Не се включват дяловите участия в капитала на дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия и участия в инвестиционни пулове.

Таблица 3
(млн. лв.)

ПАСИВИ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ, ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛИ И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ДРУЖЕСТВА Структура по институционални сектори	31.12.2007 г.	31.03.2008 г.	30.06.2008 г.	30.09.2008 г.	31.12.2008 г.
ОБЩО	2,228.2	2,260.2	2,406.9	2,500.8	2,603.5
Собствен капитал	876.7	829.4	854.7	883.2	902.5
Получени кредити	16.2	16.2	1.2	2.2	2.2
ПФИ (S121 + S122)	16.1	16.1	1.2	2.2	2.1
НПФИ	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0
Други сектори	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0
Други финансови посредници (S123)	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0
Финансови предприятия със спомагателна дейност (S124)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове (S125)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия (S11)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Домакинства и НТООД (S14 + S15)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови деривати	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни технически резерви	1,091.8	988.5	1,205.9	1,156.0	1,074.2
ПФИ (S121 + S122)	294.7	241.1	346.3	361.2	289.8
НПФИ	797.2	747.4	859.6	794.7	784.5
Други сектори	797.2	747.4	859.6	794.7	784.5
Други финансови посредници (S123)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови предприятия със спомагателна дейност (S124)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове (S125)	335.6	241.0	353.6	270.3	240.6
Нефинансови предприятия (S11)	176.6	182.9	183.7	189.1	215.7
Домакинства и НТООД (S14 + S15)	285.0	323.5	322.3	335.3	328.2
Депозити, получени от презастрахователите	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2
НПФИ	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2
Други сектори	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2
Застрахователни компании и пенсионни фондове (S125)	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2
Задължения	117.0	103.0	133.0	120.8	117.8
Други	76.8	101.7	110.3	274.6	261.0
Нерезиденти - S 2 (Останал свят)	49.7	221.5	101.7	64.0	245.6

Източник: БНБ, предварителни данни